

GEWIJZIGD EXEMPLAAR d.d. 20 juni 2016

Wijzigingen meerjarenbeleidsplan re-integratie 2016-2018

Aanleiding

Voor een groot deel sluit het huidige meerjarenbeleidsplan (opgesteld in oktober 2013) nog goed aan bij de nieuwe uitgangspunten. Deze uitgangspunten vragen echter wel om enkele wijzigingen in het meerjarenbeleidsplan. In deze bijlage wordt per hoofdstuk aangegeven wat er gewijzigd is ten opzichte van het huidige meerjarenbeleidsplan en waarom deze wijziging is gedaan.

Wijzigingen hoofdstuk 1

In hoofdstuk 1 (de inleiding) zijn enkele wijzigingen aangebracht. Allereerst is benoemd dat ervoor gekozen is om geen nieuw meerjarenbeleidsplan op te stellen maar te kiezen voor een update en deze met een jaar te verlengen. De reden hiervoor is dat de kern van het huidige meerjarenbeleidsplan nog passend is bij de nieuwe uitgangspunten. Er is er voor gekozen om de update te verlengen naar 2018. Dit omdat een update voor 1,5 jaar wel erg kort zou zijn. Bovendien hebben we eind 2018 een goed beeld van de uitvoering van de Participatiewet en kunnen we op basis van de ervaringen een nieuwe meerjarenbeleidskader opstellen.

Ook is aangegeven dat de update tot stand gekomen is middels diverse projectgroep-overleggen. De projectgroep bestond uit een afvaardiging van beleid, kwaliteit, uitvoering, inkoop, juridische zaken, financiën en bedrijfsvoering. Ook de ASD is vanaf het begin betrokken geweest. Daarnaast zijn er drie ondernemers gesproken. Hen is gevraagd hoe zij aankijken tegen de re-integratie, de rol van het bedrijfsleven en de nieuwe doelgroep van de Participatiewet. De uitgangspunten zijn ook getoetst bij enkele bijstandsgerechtigden. De wethouder is bij enkele van deze gesprekken aanwezig geweest.

Als laatste is in hoofdstuk 1 aangegeven dat het meerjarenbeleidsplan de uitgangspunten en kaders biedt voor de re-integratie in de gemeente Rheden. Elk hoofdstuk start dan ook met de uitgangspunten en kaders. De concrete doelstellingen en werkwijze worden elk jaar in een uitvoeringsplan verder uitgewerkt.

Wijzigingen hoofdstuk 2

In het tweede hoofdstuk is het wettelijk kader van een update voorzien. In het oude meerjarenbeleidsplan was de WWB uitgewerkt en werd vooruitgeblekt naar de Participatiewet. In de update is de WWB en de aanloop naar de Participatiewet verwijderd. Het doel van de Participatiewet is opgenomen als uitgangspunt en er is aangegeven dat de Participatiewet nieuwe instrumenten met zich meebrengt.

De opgave voor de gemeente Rheden is ook aangepast. Er is een nieuwe prognose gemaakt van de klantaantallen. De Wajong-ers en WSW-ers (nieuw) maken nu onderdeel uit van de Participatiewet-klanten en zijn dan ook niet meer afzonderlijk vermeld. Toen het huidige meerjarenbeleidsplan werd opgesteld waren slechts de contouren van de Participatiewet bekend. Het was daarom moeilijk om een vertaling te maken voor de gemeente Rheden. De prognose bij de klantaantallen en de financiën werden daarom opgesteld vanuit landelijke verwachtingen, welke in de bijlagen waren opgenomen. Omdat de Participatiewet inmiddels van kracht is zijn deze bijlagen overbodig geworden. Uitleg bij de tabellen is nu opgenomen in de tekst.

In het huidige meerjarenbeleidsplan wordt gerefereerd naar een onderzoek van Berenschot m.b.t. de klantkenmerken. In de update is opnieuw gekeken naar de kenmerken van de klanten. Dit maal zijn de gegevens niet uit een extern onderzoek gehaald, maar uit de eigen managementinformatie. De kenmerken van het klantenbestand zijn niet ingrijpend veranderd. Wel is zichtbaar dat de gemeente Rheden een groot aantal jongeren met grote afstand tot de arbeidsmarkt kent.

Ook de sociaal economische context is van een update voorzien op basis van het UWV arbeidsmarktonderzoek Regio in Beeld (2015). Dit onderzoek laat zien dat de arbeidsmarkt veranderd en vooral de ouderen, laagopgeleiden, arbeidsgehandicapten en langdurig werklozen moeite hebben een plek te vinden en zich staande te houden. In de update wordt op deze gewijzigde arbeidsmarkt ingegaan en aangegeven dat de gemeente Rheden door te kijken naar talenten en het betrekken van het lokale bedrijfsleven probeert de kansen op de arbeidsmarkt

voor de inwoners te vergroten. Enkele ondernemers zijn hierover gesproken. De aandachtspunten die deze ondernemers hebben benoemd worden gebruikt om de ondernemersaanpak van de gemeente Rheden verder vorm te geven en re-integratie daarin mee te nemen.

De recent door de gemeenteraad vastgestelde beleidsnotitie 'Een actuele economische beleidsnota van en voor de gemeente Rheden 2016-2020' is in de sociaal economische context meegenomen. Er is dan ook afstemming geweest met economische zaken rondom het meerjarenbeleidsplan re-integratie.

Wijzigingen hoofdstuk 3

Aan het begin van het hoofdstuk zijn de uitgangspunten opgenomen. Deze uitgangspunten zijn hetzelfde als in het huidige meerjarenbeleidsplan en verder niet gewijzigd.

Wel zijn er kleine tekstuele aanpassingen gedaan en is er aangegeven dat er extra aandacht is voor preventie. Er wordt bekeken hoe de groep die mogelijk in de toekomst aanspraak maakt op voorzieningen uit het sociale vangnet vroegtijdig kan worden ondersteunt, zodat aanspraak kan worden voorkomen of beperkt. Daarnaast is aangegeven dat de gemeente Rheden onderdeel uitmaakt van het Werkbedrijf Midden-Gelderland en zitting neemt in een regionale werkgroep die gaat over de diagnose en inzet van instrumenten. Dit zijn verplichtingen vanuit de Participatiewet, om er voor te zorgen dat de instrumenten regionaal worden afgestemd en werkgevers in de regio niet gaan shoppen bij gemeenten die verschillende voorwaarden hanteren.

De paragraaf rondom Presikhaaf Bedrijven is ook van een update voorzien. Er is verwezen naar het door de raad aangenomen BRESDO-advies. Verder wordt verwezen naar de besluitvorming rondom Presikhaaf Bedrijven. De uitgangspunten zoals in het meerjarenbeleidsplan re-integratie benoemd vormen de uitgangspunten voor de uitvoering van de re-integratie. Of dit binnen BRESDO is of op een andere wijze wordt vormgegeven is daarbij niet doorslaggevend.

Als laatste wijziging wordt het Meerjarenbeleidskader Sociaal Domein benoemd. Op dit moment wordt gewerkt aan dit beleidskader waarin integrale thema's op het gebied van participatie, WMO en jeugd verder worden uitgewerkt.

Wijzigingen hoofdstuk 4

De grootste wijzigingen ten opzichte van het huidige meerjarenbeleidsplan zitten in hoofdstuk 4: de inzet van instrumenten.

De uitgangspunten rondom de inzet van instrumenten zijn opgenomen in het begin van het hoofdstuk. In het huidige meerjarenbeleidsplan wordt uitgegaan van de trede waarop iemand zit en de trede die iemand kan bereiken (participatietrede en perspectiefrede op de participatieladder). Er wordt vooral ingezet op de mensen met perspectiefrede 5 en 6.

Doordat de gemeente meer mensen met minderen middelen moet bedienen, zijn er andere uitgangspunten geformuleerd voor de inzet van instrumenten. Het Rhedens model is vertaald naar de re-integratieaanpak. Dit betekent dat er gekeken wordt naar wat mensen zelf kunnen en dat vervolgens de afstand tot de arbeidsmarkt leidend is voor de inzet van instrumenten. De duurdere instrumenten blijven zo voorbehouden voor de groep die meer afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Hoe de instrumenten worden ingezet wordt kort aangegeven in hoofdstuk 4. Voor de doelgroep met een loonwaarde onder de 40% worden geen re-integratiemiddelen ingezet. Deze groep wordt via activerend werk onder de WMO naar (arbeidsmatige)dagbesteding en/of vrijwilligerswerk begeleidt. Dit is regionaal zo afgesproken.

De klanten worden geregistreerd in Szeebra. Dit diagnose en matchingsinstrument is o.a. gestoeld op de participatieladder. Deze participatieladder wordt daarom niet helemaal losgelaten, maar is niet meer leidend als het gaat om de inzet van instrumenten.

Een ander uitgangspunt is dat allereerst gekeken wordt naar de 'kerninstrumenten' van de Participatiewet. Als deze instrumenten de klant niet verder kunnen helpen kan maatwerk geboden worden. Daarnaast mag de re-integratie niet duurder zijn dan de kosten van de uitkering. Doelgroepenbeleid wordt zoveel mogelijk losgelaten. Er wordt maatwerk geboden. Indien er meerdere klanten zijn die vanuit dezelfde talenten aan de slag kunnen of dezelfde ondersteuningsbehoefte hebben kan er gekozen worden voor een groepsgewijze aanpak. Deze wordt dan op maat ingezet.

De uitgangspunten van de re-integratieaanpak zijn getoetst bij enkele klanten. Hier komen aandachtspunten uit naar voren die de komende tijd in de uitvoering worden opgepakt.

In dit hoofdstuk is aangegeven dat eind 2016/begin 2017 een uitvoeringsplan Social Return wordt opgesteld. De rol van de gemeente Rheden wordt omschreven en als SMART resultaat wordt benoemd dat de gemeente Rheden in het kader van de Banenafpraak (Sociaal Akkoord) t/m 2018 minimaal 10 banen gaat creëren voor mensen uit de doelgroep. Dit zijn nieuwe banen in de interne organisatie voor minimaal 24 uur per week.

Wijzigingen hoofdstuk 5

In het laatste hoofdstuk zijn de inkomsten en uitgaven voor de re-integratie op een rij gezet. Ten opzichte van vorig meerjarenbeleidsplan is alleen het re-integratiebudget opgenomen en niet het BUIG budget.

Het BUIG wordt bepaald op basis van een verdeelmodel. Dit verdeelmodel wordt meermalen per jaar bijgesteld. Omdat er veel verschillende factoren (o.a. historisch perspectief, landelijk bijstandsbestand, economische ontwikkeling) zijn die van invloed zijn op het BUIG budget is het moeilijk hier een betrouwbare prognose van te maken. Omdat de inkomsten en uitgaven voor het BUIG budget van onzekere factoren afhankelijk zijn en het hier gaat om autonome ontwikkelingen is er voor gekozen deze tabel uit het meerjarenbeleidsplan te halen. Het meerjarenbeleidsplan focust zo op de re-integratie. Over de ontwikkelingen in het BUIG budget wordt u in de reguliere P&C cyclus geïnformeerd

In het meerjarenbeleidsplan komt naar voren dat de klantaantallen de komende jaren zullen stijgen. De verwachte inkomsten van het Rijk nemen echter, naar verwachting slechts minimaal toe. Dit zal leiden tot een tekort op het BUIG budget. Het is daarom van belang dat er een vinger aan de pols gehouden wordt en er tijdig wordt aangegeven hoe groot het tekort op BUIG wordt veronderstelt en of dit geheel uit de begroting wordt gedekt.

In het huidige meerjarenbeleidsplan bestaat hoofdstuk 5 uit verwachtingen en aannames. Nu de Participatiewet van kracht is kan een betere prognose van inkomsten en uitgaven worden gemaakt. Net als bij hoofdstuk 2 zijn ook hier de bijlagen weggelaten en is de toelichting in het hoofdstuk zelf opgenomen. Ook zijn enkele risico's benoemd in de laatste paragraaf.